Lietas Nr. C30504614
Lietvedības Nr. C-1865-15/1

AIZMUGURISKAIS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 5.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā
tiesnese A.Moļņika
ar sekretāru A.Dēdeli
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, civillietu AS "NORVIK BANKA" prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 7.augustā tiesā saņemts AS "NORVIK BANKA" prasības pieteikums pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 5.jūlijā starp prasītāju un līguma atbildētājiem, kuru uzvārdi līguma slēgšanas brīdī /pers. C/ un /pers. D/, noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. PTK-009242, ar kuru atbildētājiem solidāri piešķirts patēriņa kredīts EUR 4268,62 apmērā, ar procentu likmi 17 % gadā, ar atmaksas termiņu 48 mēneši.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku, atbildētājiem bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums.

Saskaņā ar līguma 8.1. punktu par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem jāmaksā prasītājam līgumsodu 0,3 % dienā.

Atbildētāji nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, nenodrošinot maksājumu grafikā norādītajos datumos pietiekošu konta atlikumu patēriņa kredīta maksājumu veikšanai. Pēdējais maksājums saņemts 2010.gada 17.martā EUR 7,10 apmērā.

Neizpildītās saistības sastāv no neatmaksātā aizdevuma EUR 3095,34 apmērā.

Prasītājs aprēķinājis līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 28.janvāra līdz 2011.gada 20.jūlijam EUR 719,92 apmērā un likumiskos procentus par periodu no 2011.gada 29.jūlija līdz 2014.gada 10.jūnijam EUR 541,60 apmērā.

Līgumsods aprēķināts par periodu no 2009.gada 28.janvāra līdz 2011.gada 28.jūlijam EUR 3095,34 apmērā un prasītājs apstādinājis līgumsoda pieaugumu tam sasniedzot pamatparāda apmēru.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1670., 1672., 1683., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764.pantu, 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943.pantu un 1946.panta pirmo daļu.

Paskaidrojumus par iesniegto prasību atbildētāji nav snieguši.

Prasītāju pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, 2015.gada 1.oktobrī tiesā saņemts prasītāja lūgums skatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētāji uz tiesas sēdi neieradās, atbildētājiem par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz atbildētāju deklarētajām dzīves vietām.

Tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209.pantā norādītos gadījumus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu. Līdz ar to tiesa atzīst par iespējamu civillietu izskatīt bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji un ņemot vērā, ka atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmās daļas nosacījumiem taisa aizmugurisku spriedumu lietā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).

Savukārt Civillikuma 1672.pants paredz, ka solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Līgums nodibina solidāru saistību tikai tad, kad līdzēji to tieši noteikuši (Civillikuma 1673. pants).

2007.gada 5.jūlijā starp pusēm noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. PTK-009242, ar kuru atbildētājiem kā solidāriem aizņēmējiem piešķirts patēriņa kredīts LVL 3000 jeb EUR 4268,62 apmērā, ar procentu likmi 17 % gadā, ar atmaksas termiņu 48 mēneši (lietas 11.-12.lapa).

Prasītājs savas saistības izpildījis un pārskaitījis atbildētājiem LVL 3000, ko apliecina lietā esošais maksājuma uzdevums (lietas 13.lapa), savukārt atbildētāji savas saistības nav pildījuši godprātīgi, jo saskaņā ar līguma maksājumu grafiku (lietas 12.lapa), atbildētājiem bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāju kontā ir pietiekošs atlikums, ko atbildētāji nav veikuši, pēdējais maksājums saņemts 2010.gada 17.martā EUR 7,10 apmērā.

Atbildētāju neatmaksātā aizdevuma pamatsumma sastāda EUR 3095,34.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

Prasītājs atbilstoši līgumā noteiktajai procentu likmei 17 % aprēķinājis līgumiskos procentus līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada

28.janvāra līdz 2011.gada 20.jūlijam EUR 719,92 apmērā un likumiskos procentus par periodu no 2011.gada 29.jūlija līdz 2014.gada 10.jūnijam EUR 541,60 apmērā.

Saskaņā ar līguma 8.1. punktu par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem jāmaksā prasītājam līgumsodu 0,3 % dienā.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā (Civillikuma 1720.pants).

No parāda aprēķina redzams, ka prasītājs aprēķinājis līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 28.janvāra līdz 2011.gada 28.jūlijam pamatparāda t.i. EUR 3095,34 apmērā.

Civilprocesa likuma 5.panta trešā daļa noteic, ja attiecīgo tiesību jautājumu regulē Eiropas Savienības tiesību normas, kas ir tieši piemērojamas Latvijā, Latvijas likumu piemēro, ciktāl to pieļauj Eiropas Savienības tiesību normas. Eiropas Padomes Ministru komiteja 1978.gada 20.janvārī pieņēma rekomendāciju „Par soda klauzulu civiltiesībās", rekomendējot ievērot rekomendācijas pielikumā norādītos principus. Soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistības neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas summu kā soda naudu vai kompensāciju. Noteikto summu tiesa var samazināt, ja tā ir acīm redzami pārāk liela.

Par rekomendācijas „Par soda klauzulu civillietās" netiešās iedarbības principa piemērošanu norādījis arī Augstākās tiesas Senāts savos nolēmumos, un tieši, 2005.gada 26.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-48/2005, 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212/2008 u.c.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka tiesai nav tiesību un tas arī nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot atbildētājus no nokavējuma sekām (līgumsoda), tas ir, atbildības par maksājumu termiņu kavējumu gadījumā, kad prasītājs pamatoti pieprasīja saņemto pakalpojumu apmaksu, jo tādā gadījumā atbildētāji netiktu motivēti nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtās līguma noteikumiem, netiktu ievērotas prasītāja tiesības saņemt naudas summu par kavējuma laiku, kā arī tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips par labu atbildētājiem.

Samērojot pušu tiesiskās intereses nolūkā nodrošināt prognozējamas un atbildīgas civiltiesiskās apgrozības attiecības, lai šīs lietas ietvaros līgumsods nodrošinātu prasītāja zaudējumu atlīdzību, tiesa uzskata, ka līgumsods nosakāms mazākā apmērā, nekā to lūdz prasītājs. Tiesa atzīst, ka līgumsods 10 % apmērā no kavētā pamatparāda maksājuma būtu vērtējams kā saprātīgs un taisnīgs.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsodu samazināt, un līgumsods piedzenams EUR 309,53 apmērā. Tādējādi tiesas ieskatā tieši šādā apmērā prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma, bet pārējā daļā prasība par līgumsoda piedziņu ir noraidāma.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētājiem solidāri par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 3095,34, līgumiskie procenti EUR 719,92, likumiskie procenti EUR 541,60 un līgumsods EUR 309,53.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Prasītājs savā prasībā lūdz atzīt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei, no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas. Tiesa, saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, uzskata par pamatotu atzīt prasītājam tiesības saņemt no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas.

Bez tam, Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus; ja prasība apmierināta daļēji – proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Kopējais apmierinātās prasības summas apmērs sastāda EUR 4666,39 un atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam valsts nodevas apmērs sastāda EUR 421,40.

Līdz ar to no atbildētājiem proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai par labu prasītājam solidāri piedzenama valsts nodeva EUR 421,40. Bez tam no atbildētājiem par labu prasītājam piedzenami nomaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,83.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, atbildētājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97.pantu, 193.pantu, 195.pantu, 204.[1] un 208.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt daļēji AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, prasību pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu;

piedzīt solidāri no /pers. C/, personas kods /personas kods/ un /pers. D/, personas kods /personas kods/ par labu AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, aizdevuma pamatsummas parādu EUR 3095,34, līgumiskos procentus EUR 719,92, likumiskos procentus EUR 541,60, līgumsodu EUR 309,53, valsts nodevu EUR 421,40 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,83, kopā piedzenot EUR 5095,62 (pieci tūkstoši deviņdesmit pieci euro un 62 centi), pārējā daļā prasību par līgumsoda piedziņu EUR 2785,81 apmērā noraidīt.

Atzīt AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr. 40003072918, tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas.

Noteikt atbildētājiem sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, samaksu veicot prasītāja norādītajā kontā: AS "NORVIK BANKA", konta Nr. LV47LATB00000PATEREUR.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Atbildētāji 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgi iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena 2015.gada 15.oktobris.

Tiesnese A.Moļņika